

DĀRZS: ①

DĀRZAUGU AUDZĒŠANAS SISTĒMAS – BIOĻĢISKAJAI DAUDZVEIDĪBAI KLIMATA PĀRMAIŅĀS

CO₂ PROCESS

Fotosintēzes procesā zaļie augi, izmantojot saules gaismu un atmosfērā esošo ogļskābo gāzi (CO₂), veido ogļhidrātus (cukurus – fruktozi, glikozi u. c.), kas ir oglekļa savienojumi.

Visos zaļajos augos (no vismazākās puķītes līdz lieliem kokiem) uzkrājas šie ogļhidrāti, kas arī pārvēršas sarežģītākos savienojumos (celulozē, cietē u. c.).

No celulozes veidojas dažādi augu audi, tajā skaitā kokšķiedra. Līdz ar to var uzskatīt, ka augs pārvērš lielu daļu atmosfērā esošās CO₂ par dažādas cietības kokšķiedru (no lapas kātiņa līdz resnam koka stumbram).

Augu daļām nonākot augsnē (rudenī nobirst lapas; nokuļot graudus, uz lauka paliek salmi; novācot burkānus, laukā paliek laksti; noziedot puķēm, to kāti un lapas ar laiku nolūst un nonāk līdz augsnei; iestrādājot augsnē zaļmēslojumu), augsnes mikroorganismi sāk to sadalīšanu.

dārzs / augsne

Augu daļas augsnē

OGLEKĻA (C) PIESAISTE AUGOS UN AUGSNĒ

Roc dziļāk tēma

Kultūraugs

sakņu
izdalījumi

noturīgā
frakcija

anaerobi
apstākļi

N₂O, CH₄

Augu atliekas

viegli
(celuloze,
olbaltumvielas) un
grūti
(lignīns) noārdāmi
savienojumi

noturīgā
frakcija

aerobi
apstākļi

CO₂, N mineralizācija

vienkāršie
cukuri

aminoskābes

mikroorganismu biomasa

LIETDERĪGA IZMANTOŠANA

- lietot zaļmēslojumu savā dārzā vai laukā, tiklīdz tas ir iespējams:
 - noteikti ieteicams uz ziemu augsni “neatstāt melnu” – t. i., iesēt ziemāju augu zaļmēslojumu (ziemas rudzus, ziemas vīkus, ziemas zirņus);
 - veģetācijas periodā pēc vai pirms kultūraugu audzēšanas iesēt starpkultūru (sinepes, daikona redīsus, griķus, auzas u. c.);
- augu atliekas iestrādāt augsnē pēc ražas novākšanas;
- izravētās nezāles atstāt uz lauka, lai sadalās.

Augu atliekas sastāv no ļoti daudziem minerāliem un organiskiem savienojumiem, un katram no tiem ir savi biogeoķīmiskie procesi dabā. Oglekļa savienojumi augsnes mikroorganismu (galvenokārt baktēriju un mikroskopisko sēņu) darbības rezultātā pārvēršas dažādos organiskos savienojumos, no kuriem daļa, saistoties ar augsnes minerālo daļu, laika gaitā veido stabilus organiskos savienojumus (humīnskābes sāļus, fulvoskābes sāļus u. c.).

Zaļmēslojums

audio
video

QR
kods